

prima instanță: V. Brașoveanu
instanța de apel: N. Budăi, A. Minciuna, I. Muruianu

dosarul nr. 3ra-1251/14

ÎNCHEIERE

29 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Albu Aurelia,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Albu Aurelia
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului
administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2014, prin care a fost
respins apelul declarat de Albu Aurelia și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru
mun. Chișinău din 10 decembrie 2013,

c o n s t a t ă

La 01 iulie 2013 Albu Aurelia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (CNAS) cu privire la contestarea
actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că conform ordinului nr. 36/1-k din
08 decembrie 2008 a fost angajată prin cumul la ÎCS „Italtrade Company” SRL în
funcția de contabil, iar conform Anexei nr. 1 la contractul individual de muncă nr.
12 și ordinului nr. 41/k din 03 mai 2010 - transferată la locul de muncă de bază în
aceiași funcție.

Menționează că conform ordinului nr. 116 din 08 noiembrie 2010 a fost
concediată nelegitim de la serviciu, iar prin hotărîrea Judecătoriei Centru
mun. Chișinău din 27 mai 2011 ordinul de concediere nr. 116 a fost anulat, fiind
restabilită în funcție cu achitarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru în mărime
de 14108,10 lei, plata pentru concediu de maternitate în sumă de 72831,79 lei,
prejudiciu moral cauzat în mărime de 6000 lei și cheltuieli de judecată în mărime de
4010 lei.

Relevă că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2012 a
fost casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 mai 2011, în partea

încasării indemnizației de maternitate din contul ÎCS „Italtrade Company” SRL, în rest s-a menținut hotărârea primei instanțe, iar motivul invocat de instanța de recurs privind refuzul încasării concediului de maternitate de la locul de bază a servit faptul, că deși era angajată de bază la ÎCS „Italtrade Company” SRL cu un salariu net de 3000 lei, la acel moment mai activa prin cumul la alte 4 entități, inclusiv la ÎCS „Superpfeonix” SRL în calitate de contabil-șef, beneficiind de un salariu brut de 10 800 lei lunar, care depășea salariul de la locul de bază.

Afirmă că reieșind din acest fapt, instanța de judecată a decis că locul de bază nu poate fi considerat ÎCS „Italtrade Company” SRL, lăsând sub semnul întrebării care totuși este locul de bază de unde ar putea beneficia de indemnizația cuvenită conform riscului asigurat.

Specifică că, cu toate că art. 13 alin.(2), (21) al Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2011 nr. 54 din 31.03.2011 prevede expres că indemnizațiile de maternitate pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă se calculează și se plătesc la locul de muncă de bază, instanța supremă a considerat, că ea ar fi beneficiat de plata pentru concediul de maternitate de la locul de muncă prin cumul - ICS „Superpfeonix” SRL, de la care nu a prezentat un certificat ce neagă acest fapt.

Indică că la data de 25.02.13, s-a adresat cu cerere către administrația ICS „Superpfeonix” SRL privind achitarea indemnizației de maternitate, cu toate că instanța de judecată nu stabilește cu certitudine că anume la această entitate este locul de bază, dar numai presupune acest fapt, iar prin notificarea din 15.03.13, ICS „Superpfeonix” SRL a respins cererea privind achitarea concediului de maternitate, invocând prevederile art. 13 alin.(2), al Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2011 nr. 54 din 31.03.2011, Legea nr.289 din 22 iulie 2004, dar și punctul 6 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 3 februarie 2005, care prevede că stabilirea, calcularea și plata indemnizațiilor se efectuează de către entitatea în care își desfășoară activitatea de baza angajatul (unde se păstrează carnetul de muncă) prin contract individual de muncă.

Invocă că Casa Națională de Asigurări Sociale este beneficiarul contribuțiilor sociale achitate de reclamantă și de angajatorii unde a activat, iar instanța de judecată nu stabilește concret care este locul de bază pentru a primi indemnizația de maternitate. La 03 iunie 2013, s-a adresat cu o cerere prealabilă la CNAS prin care a solicitat achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate în sumă de 72831,79 lei, în urma survenirii riscului asigurat din bugetul asigurărilor de stat conform prevederilor art.4 (1) și art. 5(1) pct.d) al Legii nr. 28 din 22.07.2004. iar,

la data de 17 iunie 2013, CNAS a expediat scrisoarea nr. XIV-A-903/13, prin care a dat un răspuns formal, întrebarea solicitată rămânând nesoluționată.

Solicită obligarea CNAS să-i achite indemnizația pentru concediul de maternitate în sumă de 72 831,79 lei în urma survenirii riscului asigurat din bugetul asigurărilor de stat, încasarea prejudiciului moral estimat la suma de 5 000 lei, precum și cheltuielilor de judecată în sumă de 3 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 decembrie 2013 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Albu Aurelia a depus apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2014 a fost respins apelul declarat de Albu Aurelia și menținută hotărârea primei instanțe.

La emiterea deciziei instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a aplicat norma materială și prin prisma prevederilor art.13, alin.(2) al Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2011 nr.54 din 31.03.2011, a stabilit că indemnizațiile de maternitate pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă se calculează și se plătesc la locul de muncă de bază. Aceste prevederi sunt stipulate și în Legile anuale a bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anii 2012-2013.

Instanța de apel a notat că CNAS conform legislației nu are atribuția de a calcula și achita indemnizația de maternitate, aceasta este pusă în sarcina angajatorului unde salariatul este angajat de bază (unde se păstrează carnetul de muncă), deoarece CNAS are atribuția doar de a accepta sau nu suma indemnizației de maternitate achitată de către angajator ca cheltuieli din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Instanța de apel nu a reținut argumentele apelantei privitor la partea ce ține de modificarea Hotărârii Guvernului nr.108 din 03.02.2005 prin Hotărârea Guvernului nr.1034 din 20.12.2013, prin care s-a introdus o nouă procedură de calculare și achitare a indemnizației începând cu 01.01.2014 și anume sarcina revenindu-i intimatului, deoarece prevederile noi nu pot avea efect retroactiv asupra faptelor juridice care s-au produs până la intrarea în vigoare a acestora.

Conform pct.41 al Hotărârii Guvernului nr.108 din 03.02.2005, ulterior modificărilor menționate, prevede expres că stabilirea și plata indemnizațiilor pentru concediile de maternitate începute până la 31 decembrie 2013 se va efectua de către entitatea de la locul de lucru de bază, astfel Casa Națională de Asigurări Sociale și structurile teritoriale ale acesteia vor prelua stabilirea, plata și evidența indemnizațiilor de maternitate pentru concediile de maternitate care au început de la 01.01.2014.

Instanța de apel a reținut că CNAS se obligă să achite indemnizațiile de maternitate doar pentru concediile de maternitate care au survenit după 01.01.2014, însă concediul de maternitate al apelantei, conform certificatului medical a survenit la data de 07 martie 2011 și acesta, conform prevederilor legale în vigoare la moment, se achită de către entitatea de la locul de muncă de bază.

Colegiul instanței de apel a notat că invocările apelantei ce vizează încasarea de la intimat a prejudiciului moral în cuantum de 5000 lei, la fel, sunt neîntemeiate, deoarece prima instanță corect a apreciat faptul că pârîta-intimată nu poartă nici o vină și nici o răspundere pentru acțiunile întreprinderii în care a activat apelanta.

Totodată, argumentele aduse de către apelantă referitor la încasarea cheltuielilor de judecată în cuantum de 3000 lei, instanța de apel le-a considerat neargumentate din motiv că, în ședințele de judecată în instanța de fond, apelanta singură a prezentat înscrisuri și și-a apărut interesele sale, astfel nefiind argumentate cheltuielile de asistență juridică a avocatului prin nici un act juridic sau careva acțiuni ce le-a întreprins acesta, cu atât mai mult că instanța de fond a verificat valabilitatea contractului de asistență juridică încheiat între Albu Aurelia și Albu Serghei și s-a constatat că acesta este expirat, iar de fapt reclamanta nu a avut câștig de cauză și din acest considerent, prin prisma art.94 CPC, dînsa nu este îndreptățită să solicite de la partea opusă daune și cheltuieli.

La 11 august 2014 Albu Aurelia a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că nici un act normativ nu stipulează că locul de bază ar fi acela, la care salariul este mai mare, ci din contra : pct. 6 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, prevede expres că stabilirea, calcularea și plata indemnizațiilor se efectuează de către entitatea în care își desfășoară activitatea de bază angajatul stipulat prin contractul individual de muncă (unde se păstrează carnetul de muncă).

Menționează recurenta că respectiv, în situația dată, în timp ce a achitat contribuții de la un loc de bază și patru locuri de muncă prin cumul, ținînd cont de decizia Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2012, este lipsită totalmente de indemnizația de maternitate de la bugetul asigurărilor sociale de stat prin intermediul oricărui loc de muncă, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2014 inclusiv și direct de la bugetul asigurărilor sociale de stat prin intermediul CNAS.

Invocă recurenta că într-o astfel de situație, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că dînsa a achitat de la toate locurile de muncă contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat, beneficiarul cărora este CNAS.

Astfel, instanța de apel, luînd în considerație prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, urma să stabilească achitarea indemnizației direct de la bugetul asigurărilor sociale de stat întru evitarea soluționării greșite a pricinii.

Intimatul prin referință a solicitat de a considera recursul ca fiind unul inadmisibil.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Albu Aurelia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei

recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Albu Aurelia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Albu Aurelia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru